Raport hoiatab: Eestis võib tehisaru kasutus jääda pinnapealseks ega too oodatud kasu

4 kuud tagasi - 21.06.2026 Autor: AM

Arenguseire Keskuse värske lühiraport hoiatab, et Eestis võib tehisaru kasutus jääda üksikute tööülesannete tasemele ega too oodatud tootlikkuse kasvu.

Tehnoloogia üksi ei tõsta tootlikkust

Arenguseire Keskuse uuringute juht Uku Varblane ütles, et uute tehnoloogiate ja tehisaru kasutuselevõtt ei suurenda ettevõtete tootlikkust, kui nendega ei kaasne olulisi organisatsioonilisi muudatusi. Tema sõnul eeldab tehnoloogia kasutamine sisulisi ümberkorraldusi.

Varblane tõi näite, et automatiseerimine suurendab tootlikkust keskmiselt 6–9 protsenti, kuid koos organisatsioonilise innovatsiooniga kasvab tootlikkus töötlevas tööstuses 19 protsenti ja teadmusmahukate teenuste valdkonnas 23 protsenti.

Juhtimiskvaliteet ja oskused on võtmekohad

Tartu Ülikooli teadlaste läbi viidud uuringu järgi vajavad Eesti ettevõtted innovatsioonist tuleneva positiivse mõju avaldumiseks paremat juhtimiskvaliteeti, juhtide järelkasvu, põlvkonnavahetust ning tugevamat mentorlust ja teadmussiiret.

Tartu Ülikooli rakendusliku majandusteaduse professor Priit Vahter rõhutas, et tugev tootlikkuse kasv ei sünni tehnoloogiast üksinda. Tema sõnul kasvab automatiseerivates ettevõtetes vajadus sotsiaalsete ja koostööoskuste järele ning kõige kõrgemalt hinnatakse oskusi, mis aitavad koordineerida inimeste, protsesside ja tehnoloogiate koostööd.

Vahteri sõnul teenivad töötajad, kes ühendavad sotsiaalseid, kognitiivseid ja tehnilisi oskusi, umbes 6 protsenti kõrgemat palka kui need, kelle oskuste profiil on kitsam.

Eesti kasutab tehisaru, kuid baas on nõrk

Arenguseire Keskuse lühiraportist “Tehnoloogilise arenguga seotud trendid Eesti ettevõtluses” selgub, et digitaalse intensiivsuse poolest on Eesti ettevõtlus Euroopa Liidu keskmisel tasemel, samas kui tehisaru kasutuse näitajad on keskmisest kõrgemad.

Varblane märkis, et Eesti ettevõtted on uute tööriistade katsetamisel suhteliselt kiired, kuid digitaalne baas ei ole praegu sama tugev kui näiteks Põhjamaades. Tema sõnul napib ka tehisaru treenimiseks digitaalsel kujul alusandmeid.

Raporti järgi tekib sellest risk, et tehisaru kasutamine jääb paljudes ettevõtetes üksikute rakenduste või tööülesannete tasemele ega too kaasa süsteemseid tootlikkust kasvatavaid ümberkorraldusi.

Mahajääjatel läheb järele jõuda keerulisemaks

Arenguseire Keskus viitas, et varem automatiseerinud ja digitaliseerinud ettevõtted on muutustele avatumad ning liiguvad järjest kiiremini eest ära. Mahajääjatel muutub järelejõudmine samal ajal üha keerulisemaks.

Lühiraport “Tehnoloogilise arenguga seotud trendid Eesti ettevõtluses” on valminud uurimissuuna „Majanduse konkurentsivõime tulevik“ raames. Uurimissuund on osa Riigikogu majanduskomisjoni poolt kokku kutsutud konkurentsivõime eksperdikogu tööst ning põhineb Arenguseire Keskuse tellitud ja Tartu Ülikooli teadlaste läbiviidud uuringul “Juhtimise ja oskuste roll tehnoloogia rakendamisel tootlikkuse kasvuks”. Arenguseire Keskus on Riigikogu juures tegutsev ühiskonna ja majanduse tulevikuarenguid analüüsiv mõttekoda.

- Uudised
- Tehisintellekt

Pilt

bot